

Leendert Vriel

Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg
Hengelo, Borne e.o.

Jaarverslag 2020

Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg
Nederland

*De Stichting Leendert Vriel Almelo e.o.
Is aangesloten bij VPTZ Nederland*

Inhoudsopgave

Voorwoord door voorzitter	blz.	3
Bestuursleden, bestuurlijke zaken en coördinator	blz.	4
Doelstelling	blz.	4
Werkgebied	blz.	5
Hulpverlening	blz.	5
Vrijwilligers	blz.	6
Coördinator	blz.	7,8
Regionale samenwerking	blz.	8
Externe contacten	blz.	8
Financieel jaarverslag 2020	blz.	8
Voorgenomen actiepunten 2021	blz.	9
Achtergrond Leendert Vriel	blz.	10
Contactgegevens	blz.	10

Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag 2020 van de Stichting Leendert Vriel Hengelo, Borne e.o. Een bijzonder jaar waarin de pandemie met Covid 19 op ons leven en daardoor op onze stichting een grote impact heeft gehad. De bedrijfsvoering van de stichting stond bijna alleen maar in het teken van kunnen wij verantwoord onze diensten aan patiënten en hun familie aanbieden. Dit betrof o.a. de veiligheid van de vrijwilligers, coördinator en (mantelzorg) van patiënten. En waren er voldoende vrijwilligers die onder deze omstandigheden wilden werken. Uiteindelijk heeft de hulpverlening gedurende het gehele jaar plaats gevonden, uiteraard onder strikte voorwaarden. Hulpvragen in 2020 waren door de pandemie beperkt, maar we zijn er wel in geslaagd deze allen te beantwoorden.

De overige beleidsonderwerpen, zoals de uitvoering van het beleidsplan, zijn door bovengenoemde situatie beperkt aan de orde geweest. De vertraging die is ontstaan met betrekking tot implementatie van een nieuw softwareprogramma zal dit jaar opnieuw ter hand worden genomen evenals het kwaliteitsprogramma.

Gelukkig waren we in staat het 12,5-jarige dienstverband van Marie-Josée Eenkhoorn, coördinator van de stichting, te vieren. Op 1 juli 2020 hebben wij op gepaste wijze, binnen de maatregelen die de overheid ons hadden opgelegd, een receptie georganiseerd. Zij is terecht met bloemen, cadeaus en mooie woorden in het zonnetje gezet. Ook in dit Corona jaar heeft Marie-Josée ons weer blij verrast met haar betrokkenheid en creativiteit om onze dienstverlening aan te bieden en uit te voeren. Haar inzet om onze vrijwilligers, ook in deze tijd, aan ons te blijven binden met haar enthousiasme is bijzonder.

Het bestuur bedankt bij deze eenieder die de stichting financieel heeft ondersteund. In het bijzonder gaat onze dank uit naar de Vrienden van de Stichting Leendert Vriel Hengelo, Borne e.o. die de noodzakelijke activiteiten mee hebben bekostigd.

Ten slotte willen wij iedereen: vrijwilligers, coördinator, samenwerkende zorginstellingen, netwerkorganisaties, gemeenten e.a. die zich hebben ingezet in 2020 voor onze organisatie bedanken in deze moeilijke tijd.

Wij hopen in 2021 op een prettige voortzetting van deze samenwerking en laten we hopen dat de huidige beperkingen binnenkort ten einde zullen komen.

Rita Bergsma,
Voorzitter

Bestuur “Stichting VPTZ Leendert Vriel Hengelo-Borne e.o.”

Mevrouw	R. Bergsma	voorzitter
De heer	P.H. de Joode	secretaris
De heer	Mr. J.H.G. Smit	penningmeester
De heer	drs. J.M. Komen	lid
De heer	ir. E. Klaassen	lid

Bestuurlijke zaken.

Het bestuur van de stichting Leendert Vriel Hengelo-Borne e.o. vergaderde in 2020 4 keer, twee keer persoonlijk en twee keer per Zoom. Hiernaast spraken bestuursleden een keer met een delegatie van de vrijwilligers en de coördinator over de inzet in coronatijd.

In maart heeft het bestuur overwogen de inzet van vrijwilligers stop te zetten i.v.m. corona, de risico's op besmetting van vrijwilligers en (mantelzorg van) patiënten en onduidelijkheid over de aansprakelijkheid. Veel vrijwilligers hadden ook aangegeven niet ingezet te willen worden in deze uitzonderlijke tijd. Maar toch is de hulpverlening, onder strakke voorwaarden mogelijk geweest, zij het met veel minder vrijwilligers dan normaal.

Het mag duidelijk zijn dat het onderwerp corona domineerde in de bestuursvergaderingen. De gebruikelijke zaken (financiën, jaarverslag etc.) zijn wel besproken maar het beleid m.b.t. corona (w.o. een protocol bij de herstart en de aanschaf van hulpmiddelen voor de vrijwilligers) was het belangrijkste onderwerp in 2020.

De zelfstandige lokale besturen van de stichtingen Leendert Vriel in Twente werken samen binnen de overkoepelende Stichting “VPTZ Leendert Vriel Twente”. De genoemde stichting is ondersteunend aan de vijf lokale besturen en de arbeidsrechtelijke werkgever van de coördinatoren.

In 2019 is de uitwerking van het meerjarenbeleidsplan (Leendert Vriel Twente) weer opgepakt aan de hand van de KATA-methodiek. Bestuursleden en coördinator concretiseren de beleidsvoornemens in een gezamenlijke stapsgewijze bespreking. Deze methodiek werd als zeer positief ervaren. Helaas zijn door corona ook deze werkzaamheden in 2020 uitgesteld.

Coördinator.

Mevrouw M.J. Eenkhoorn

Doelstelling.

“ER ZIJN”, voor een ander in hun laatste levensfase.
Dat is de missie van de vrijwilligers van de Stichting VPTZ (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg) Leendert Vriel Hengelo-Borne.

De vrijwilligers bieden aanvullende en ondersteunende hulp aan terminaal zieken, die thuis willen sterven en hun naasten. De hulp wordt zowel overdag als 's nachts geboden.

Werkgebied.

De Stichting Leendert Vriël Hengelo-Borne e.o. heeft als werkgebied de gemeenten: Hengelo en Borne.

Hulpverlening 2020.

Heel vaak blijkt dat de familie van een terminale patiënt de hulp en de zorg zo lang mogelijk zelf wil blijven geven. In deze situaties vond eerst alleen een kennismakingsgesprek plaats door de coördinator en werd ondersteunend contact aangeboden wanneer daar behoefte aan was. De kracht van de stichting is dat er op korte termijn hulp geboden kan worden, in ieder geval binnen 24 uur. In enkele situaties was de patiënt al overleden, voordat hulp ingezet kon worden. Tussen half maart en half augustus kwamen er minder hulpvragen binnen dan gebruikelijk; dit had alles te maken met de situatie rondom Corona.

De hulpaanvragen werden in de meeste gevallen (90%) ingediend door de thuiszorgorganisatie. Soms belde de familie voor hulp of nam de huisarts contact op.

Intramuraal waren er geen inzetten in 2020.

In 2020 kwamen er totaal 44 hulpvragen binnen bij de coördinator, waarvan 32 leidden tot inzet van vrijwilligers, in de meeste gevallen 's nachts. Het totaal aantal uren hulpinzet was in 2020 642.uren.

Jaar	Aanvragen	Met inzet	Percentage inzet t.o.v. aanvragen	Ingezette uren
2016	62	49	79%	1534
2017	79	69	87%	1948
2018	75	64	85%	1472
2019	78	60	77%	1694
2020	44	32	72%	642

Het aantal hulpvragen is in 2020 met de helft afgenomen, dit in verband met het Covid-19 virus. Toch zijn we blij dat we niet hebben hoeven sluiten en de families konden blijven ondersteunen in deze moeilijke tijd. Hiervoor hadden we een deel van de vrijwilligers beschikbaar, een aantal waakten niet omdat ook zij de risicovolle leeftijd hadden of een kwetsbaar iemand in de familie. Uiteraard was hier alle begrip voor. De vrijwilligers werden voorzien van beschermingsmaterialen en kregen uitleg over hoe die te gebruiken zijn. Bij Corona-Patiënten werd niet gewaakt en ook niet in een intramurale setting.

Vrijwilligers

Zonder de vrijwilligers zou de hulp niet geboden kunnen worden. Hun grote inzetbaarheid en warme betrokkenheid maakt het mogelijk dat goede hulp geboden kan worden bij mensen die erg ziek zijn.

Op 31 december 2020 telde de stichting 23 vrijwilligers.

In 2020 hebben zich n.a.v. een krantenartikel in Tubantia 5 nieuwe vrijwilligers aangemeld, die allen de introductie cursus gevolgd hebben.

In verband met de corona-maatregelen en het niet fysiek bij elkaar kunnen komen, heeft deze cursus online plaatsgevonden en bestond uit 7 bijeenkomsten.

Gedurende het jaar kunnen de vrijwilligers deelnemen aan de vervolgcursussen van VPTZ Nederland. In 2020 hebben deze vanwege bovengenoemde maatregelen niet plaatsgevonden. Inmiddels kunnen ook deze vervolgcursussen online gevolgd worden.

Ook konden de maandelijkse bijeenkomsten met vrijwilligers niet plaatsvinden, behalve 1 keer in de zomer. In 2021 wordt dit online opgepakt: voor sommige vrijwilligers een hele uitdaging. Uiteraard is er wel zoveel mogelijk contact geweest met de vrijwilligers, telefonisch en is de kerst attentie bij iedere vrijwilliger aan de deur uitgereikt, zodat er toch nog een praatje kon plaatsvinden.

Competenties vrijwilligers:

Competenties of vaardigheden zijn specifieke, persoonsgebonden eigenschappen die bepalen of een vrijwilliger geschikt is voor zijn taak bij de stichting Leendert Vriel.

Onderstaand enkele vereiste competenties:

- Een open houding in de omgang met anderen;
- Goed kunnen waarnemen en luisteren;
- Evenwichtig zijn en weten om te gaan met verdriet;
- Aanpassingsvermogen en respect voor de gewoonten van de zieke en de mantelzorgers;
- Flexibiliteit en doorzettingsvermogen.

Werkzaamheden vrijwilligers:

De belangrijkste werkzaamheden van de vrijwilliger zijn:

Waken bij de stervende (meestal 's nachts, soms ook overdag);

Bieden van eenvoudige lichamelijke verzorging;

Bijstaan van de mantelzorgers;

Geven van aandacht en nabijheid, zowel voor de zieke als voor diens directe omgeving.

Deskundigheidsbevordering vrijwilligers

Er wordt binnen Leendert Vriel Hengelo-Borne veel waarde gehecht aan het goed opleiden van vrijwilligers. Nieuwe vrijwilligers volgen, voordat zij ingezet worden, een introductie cursus. Het cursusmateriaal is samengesteld door VPTZ Nederland.

Ook de vervolgcursus "Afstemmen op de ander" (module 1 VPTZ Nederland), die jaarlijks op Twents niveau (door de vijf Leendert Vriel Stichtingen) wordt georganiseerd, kon in 2020 geen doorgang vinden.

Coördinator

De dagelijkse aansturing van de vrijwilligers werd uitgevoerd door de coördinator.

De coördinator was dagelijks telefonisch bereikbaar.

De coördinator is arbeidsrechtelijk in dienst van de Stichting Leendert Vriel Twente.

Eenmaal per 6 weken (uitgezonderd de zomerperiode) neemt zij deel aan het regionale overleg van coördinatoren binnen de stichting Leendert Vriel Twente. Deze bijeenkomsten hebben i.v.m. corona bijna allemaal per Zoom plaatsgevonden.

Taken coördinator:

Organiseren en coördineren van de hulpverlening:

- draagt zorg voor een adequate bereikbaarheid van de organisatie
- coördineert het hulpverleningsproces van intake tot en met afronding
- maakt een afspraak voor de intake, stelt wensen van cliënt vast en vertaalt dit in de hulpverlening
- zorgt voor een passende inzet van opgeleide vrijwilligers in relatie tot de vraag van de client
- maakt indien nodig afspraken over samenwerking en afstemming met andere (zorg)disciplines
- draagt zorg voor de juiste registratie van de hulpverlening

Verrichten van uitvoerende werkzaamheden m.b.t. het vrijwilligersbeleid:

- draagt zorg voor een adequaat vrijwilligersbestand
- werft, selecteert en introduceert vrijwilligers binnen de organisatie
- verzorgt de deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers middels scholing, het organiseren van themabesprekingen en evaluatiebijeenkomsten
- bewaakt dat vrijwilligers worden ingezet voor de taken die passen binnen het aanbod van de organisatie
- begeleidt de vrijwilligers nadat zij een waak- en oppasdienst hebben uitgevoerd
- draagt zorg voor attenties voor vrijwilligers bij speciale gelegenheden

Mede-ontwikkelen van beleid:

- volgt relevante ontwikkelingen over het vrijwilligerswerk en de gezondheidszorg en bespreekt dit met het bestuur
- vertaalt lokale externe ontwikkelingen ten aanzien van plaatselijk beleid naar kansen en risico's voor de organisatie
- adviseert het lokale bestuur naar aanleiding van gesignaleerde knelpunten of op basis van maatschappelijke ontwikkelingen

Bijdrage leveren ten aanzien van promotie en PR:

- geeft bekendheid aan het vrijwilligerswerk van de Stichting door het geven van presentaties en voorlichtingen en het schrijven van artikelen
- onderhoudt contact met derden als (thuis)zorgorganisaties en welzijnsorganisaties

Verrichten van overige werkzaamheden:

- verricht administratieve werkzaamheden
- maakt vrijwilligerscontracten op en draagt zorg voor een juiste administratieve verwerking
- registreert persoonsgegevens en verwerkt mutaties m.b.t. vrijwilligers en cliënten
- verzorgt reis- en onkostenvergoedingen voor de vrijwilligers
- levert mede gegevens aan voor de jaarlijkse begroting en het jaarverslag

Vrijwilligers assisteren de coördinator bij enkele taken zoals het aanleveren van gegevens aan VPTZ Nederland (nodig voor de bepaling van de hoogte van de subsidie die het Ministerie van VWS verstrekt) en het verzorgen van PR- werkzaamheden algemeen. Een groot deel van de administratieve handelingen bestaat uit de registratie van de hulp. Daarvoor heeft het bestuur een uniek ICT-programma laten ontwikkelen dat geheel op de werkzaamheden van onze organisatie is gericht.

Regionale samenwerking (intern de stichtingen Leendert Vriel Twente).

Regionaal worden zaken over de hulpverlening afgestemd, al was het openhouden van de hulpverlening i.v.m. corona een beslissing van de plaatselijke besturen. Er is een begin gemaakt met het invoeren van het registratiesysteem. I.v.m. het niet doorgang kunnen vinden van bijeenkomsten voor de vrijwilligers is ook dit onderdeel vertraagd.

De gezamenlijke Leendert Vriel website (www.leendertvriel.nl) werd regelmatig bezocht.

Externe contacten.

De coördinator brengt altijd werkbezoeken aan teams van verpleegkundigen/ verzorgenden van verschillende thuiszorginstellingen met wie een intensieve samenwerking is. Ook worden regelmatig verpleeghuizen bezocht omdat inzet van de vrijwilligers van Leendert Vriel ook intramuraal mogelijk is. I.v.m. corona hebben deze werkzaamheden geen doorgang kunnen vinden.

Ook geplande presentaties om het werk van de Stichting bekend te maken, zijn uitgesteld. Er is, ook i.v.m. de beperkte inzetmogelijkheden, in 2020 geen actief PR -beleid gevoerd.

De coördinator heeft (digitaal) deelgenomen aan bijeenkomsten van het Netwerk Palliatieve Zorg Noord West Midden Twente. Dit Netwerk beoogt de palliatieve terminale zorg in het werkgebied meer op elkaar af te stemmen. In het Netwerk zitten vertegenwoordigers van ziekenhuis, verpleeghuizen, thuiszorg, terminale thuiszorg en hospices.

Regelmatig was er contact met het Landelijk Steunpunt Vrijwilligers Palliatieve Zorg (VPTZ) in Amersfoort, waar de Stichting bij aangesloten is.

Financieel jaarverslag 2020

Het financiële jaarverslag van Stichting Leendert Vriel Hengelo-Borne e.o. wordt opgenomen in het integrale financiële jaarverslag 2020 van de Stichting VPTZ Leendert Vriel Twente.

Het lokale financiële jaarverslag van de Stichting Leendert Vriel Hengelo-Borne e.o. is inzichtelijk bij ANBI.nl

Voorgenomen actiepunten 2021

Corona is nog niet weg. Hoewel er perspectief is op betere tijden, zeker in de tweede helft van 2021 als de meeste mensen gevaccineerd zijn, is de hulpverlening van Stichting Leendert Vriel Hengelo-Borne op dit moment (maart 2021) nog beperkt.

Zodra de corona-maatregelen versoepeld zijn zullen we de volgende werkzaamheden weer oppakken.

- De bijscholingstrainingen van VPTZ Nederland zullen weer worden gevolgd als dit kan. Hoewel deze trainingen inmiddels ook digitaal ontwikkeld zijn, geven de meeste vrijwilligers de voorkeur aan de tweedaagse persoonlijke ontmoetingen. De module I training van VPTZ Nederland zal in het najaar weer op Twents niveau worden georganiseerd voor vrijwilligers die aangesloten zijn bij de vijf Twentse Leendert Vriel organisaties.
- De tweejaarlijkse vrijwilligers dag, voor de Twentse Leendert Vriel vrijwilligers, is inmiddels gepland in het najaar van 2021.
- Via het Netwerk Palliatieve Zorg zal in het najaar een training worden aangeboden over het onderwerp "Dementie en de laatste levensfase". Deze scholing is door corona uitgesteld.
- PR werkzaamheden zullen weer actief worden opgepakt door de thuiszorgteams te bezoeken en invulling te geven aan de gevraagde voorlichting door diverse organisaties.
- Vanuit Leendert Vriel Twente is begin 2020 begonnen met het bespreken van het onderwerp kwaliteit aan de hand van de KATA-methodiek. Het onderwerp kwaliteit zal actief worden opgepakt, waarbij het door VPTZ Nederland ontwikkelde Kwaliteitskompas een mooie handleiding vormt. Leendert Vriel Hengelo-Borne wil de punten die in het kwaliteitskompas worden benoemd (zie bijlage) actief onderzoeken en invullen.
- De verdere invoering van het registratiesysteem, vooral het scholen en instrueren van de vrijwilligers.

Achtergrond Leendert Vriel

De stichting Leendert Vriel is opgericht na het overlijden van een ongeneeslijke zieke jonge vader Fons van Lier uit Enschede. Thuis sterven was in die tijd nauwelijks denkbaar. Deze man was ernstig ziek en wilde graag thuis sterven. Dit is mogelijk gemaakt door zijn vrouw, vrienden en familie. In de krant is zijn verhaal beschreven onder het pseudoniem "Leendert Vriel". Na zijn overlijden kwam uit deze kring het initiatief om dit ook voor anderen mogelijk te maken. Zo is in 1980 de eerste Stichting Leendert Vriel opgericht. Tegenwoordig is er een landelijke koepel met de naam "Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) Nederland" waar ruim 200 stichtingen bij aangesloten zijn en waar meer dan 10.000 vrijwilligers 'er zijn' als het er om gaat.

Contactgegevens

Stichting Leendert Vriel Hengelo-Borne e.o.
Boortorenweg 20
7554 RS Hengelo
Telefoon: 074 2430598
E-mail : hengelo-borne@leendertvriel.nl
Internet : www.leendertvriel.nl

Bankrekeningnr. NL 66 ABNA 0590086650
t.n.v. Stichting Leendert Vriel Hengelo-Borne
De stichting is een ANBI aangemerkte
organisatie.